

Warszawa, 14.06.2019

PIPC/.....593...../2019

Szanowna Pani

Elżbieta Witek

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowna Pani Elżbieto,

Dot: projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jakie mają spełniać obiekty budowlane lub ich części oraz inne miejsca przeznaczone do zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów

W imieniu podmiotów członkowskich Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego bardzo prosimy o doprecyzowanie, czy ww. rozporządzenie wydane na podstawie art. 43 ust. 8 ustawy o odpadach dotyczy wszystkich miejsc magazynowania odpadów palnych, również tych wytwarzanych, czy jedynie miejsc zbierania, przetwarzania oraz magazynowania odpadów palnych zbieranych i/lub przetwarzanych. Jednocześnie **chcielibyśmy podkreślić, iż przedmiotowe rozporządzenie jest sprzeczne z ustawą o ochronie przeciwpożarowej (zgodnie z art. 8. korzystanie przez właściciela, zarządcę lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu z usług z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest dobrowolne) gdyż zgodnie z zapisami §26 podmioty gospodarcze będą zmuszone do korzystania z usług z zakresu ochrony przeciwpożarowej.**

Uwagi szczegółowe i kwestie wymagające doprecyzowania

- W **tytułowej nazwie** rozporządzenia warto doprecyzować, zgodnie z **§1**, iż regulacja zawiera wymagania dedykowane dla odpadów palnych.
- Nie jest jasne czy miejsca czasowego gromadzenia odpadów palnych (w miejscach wytwarzania) oraz czy miejsca gromadzenia wytwarzanych w przedsiębiorstwie segregowanych odpadów komunalnych (papier, tworzywa sztuczne) muszą spełniać wymagania ww. projektu?
- W projekcie przedmiotowego rozporządzenia zastosowane zostały **różne pojęcia**: „składowanie” wymiennie z „magazynowaniem”, „odpady”, „odpady palne”, „odpady stałe”, „stałe odpady palne”, „ciekłe odpady palne”. Sugerujemy ujednolicenie nazw np. odpady palne w postaci stałej i wprowadzenie definicji wprowadzonych nazw.
- Brak przywołania kodów rodzajów odpadów palnych w **§5**, co powoduje, że podana definicja odpadów palnych jest niezrozumiała i nieprecyzyjna. Proponuje się zdefiniowanie palności odpadów w odniesieniu do ich kaloryczności - tak jak ma to miejsce przy pozwoleniach środowiskowych. Odpady o cieple spalania mniejszym niż 6 MJ z 1 kg nie podlegałyby restrykcjom rozporządzenia. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe byłoby sklasyfikowanie odpadu na podstawie dostępnych badań laboratoryjnych. Alternatywnym rozwiązaniem jest odniesienie się do klas reakcji na ogień, zgodnie z PN-EN.
- W **§5 pkt 3** jest mowa o odpadach selektywnie **zebranych**, co sugeruje, że zapis dotyczy jedynie **zbieranych** odpadów w postaci papieru, tektury, itd. Z treści projektu można wnioskować, że chodziło raczej o magazynowanie odpadów.
- Proponujemy następujący zapis **§5 pkt 4**: „*odpady przeznaczone bezpośrednio do produkcji paliw alternatywnych*”.
- Doprecyzowania wymaga czy w **§5 pkt 5** ujęte zostały opakowania wielomateriałowe, których definicję podaje ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (opakowanie wykonane co najmniej z dwóch różnych materiałów, których nie można rozdzielić ręcznie lub za pomocą prostych metod mechanicznych), czy może chodzi o inne odpady wielomateriałowe? Czy odpady niepalne, które zawierają dodatek materiałów palnych, np. papieru w formie etykiet, stają się odpadami palnymi?
- Jakie rodzaje (kody) odpadów należy brać pod uwagę w **§5 pkt 6**?

- W §6 ust. 1 określono odrębną strefę pożarową dla miejsca zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów palnych i w związku z tym nasuwa się pytanie jaka powinna być odporność ogniowa ścian oddzielenia przeciwpożarowego (analogicznie w §13 požądane jest określenie wymaganej klasy odporności ogniowej ściany oddzielenia przeciwpożarowego).
- § 6 ust. 2 - czy miejsce poniżej przedstawionych wartości powierzchniowych i objętościowych nadal będzie traktowane jako miejsce zbierania, magazynowania lub przetwarzania stałych odpadów palnych?
- W § 6 ust. 3 należy dodać:
Dla tych obiektów nie jest wymagane opracowanie operatów przeciwpożarowych na podstawie art. 42 ust. 4b pkt 1, ustawy o odpadach (obiekt ten podlega pod „normalne” przepisy ochrony przeciwpożarowej, nie stanowi innej strefy, obciążenie ogniowe nie jest przekroczone itp.). Dodatkowo prosimy o doprecyzowanie czy w ramach jednej strefy pożarowej na terenie zakładu przemysłowego, mogą być składowane odpady palne również w instalacjach lub bezpośrednio przy nich?
- Proponujemy doprecyzowanie w §8 ust. 3 pkt 1 wysokości ścian oddzielenia przeciwpożarowego o doszczegółowienie interpretacji wysokości składowiska (istnieją składowiska z płytą poniżej terenu i wtedy jego wysokość może wynosić kilka metrów):
„Posiadać wysokość większą o co najmniej 1m niż maksymalna wysokość magazynowanych odpadów, liczona od poziomu otaczającego terenu”).
- § 9 ust. 2 – zasadne jest dopuszczenie możliwości wprowadzenia sieci działek wodnych lub wodno-pianowych uruchamianych przez Zakładową Straż Pożarną.
- W §11 ust. 1 przywoływany jest załącznik do rozporządzenia, którego nie dołączono do projektu. W ust. 2 wystarczający mógłby być zapis: „Przy wyznaczaniu odległości przyjmuje się, że powierzchnię emitującą ciepło stanowi sekcja magazynowa o największej powierzchni”, ponieważ ograniczenie do jednej, największej sekcji, jest wystarczające z uwagi na wymóg oddzielenia sekcji ścianami o REI 120 (§8 ust.3). W ust. 3 przywołana została „działka budowlana” bez powołania się na akt prawny. Proponujemy powołanie się na ustawę o gospodarce nieruchomościami, ponieważ pomiędzy definicjami działek budowlanych zdefiniowanymi w Ustawie o gospodarce nieruchomościami, w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie są poważne rozbieżności. Działka budowlana wg ustawy

o gospodarce nieruchomościami jest działką zabudowaną, podczas gdy działka budowlana wg ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i rozporządzenia ws. warunków technicznych to przede wszystkim działka niezabudowana, nadająca się do zabudowy.

- W §12 należy dodać takie same warunki brzegowe jak w paragrafie 6.1. (jeśli nie zwiększamy obciążenia ogniowego w strefie, jej powierzchni - to nie wymagamy operatu – dotyczy zbiorników odpadów na lub w pobliżu instalacji produkcyjnych). Ponadto w ust. 3 tego paragrafu należy zwiększyć ilość odpadów ciekłych palnych składowanych na instalacji (w tej samej strefie pożarowej) jeśli nie zmieni to powierzchni strefy do 1 m³ i 10 m³. Ilość obecnie określona nie uwzględnia specyfiki zakładów chemicznych (obecnie zapisane jest tylko 200 litrów i 5000 litrów w zależności od temperatury zapłonu, która w tym przypadku nie ma żadnego znaczenia ponieważ w otaczającej instalacji znajdują się takie same substancje). Jednocześnie pojawia się pytanie czy można założyć, że miejsce poniżej przedstawionych wartości objętościowych nie będzie traktowane jako miejsce magazynowania ciekłych odpadów palnych?
- Maksymalne ilości ciekłych odpadów określone w §14 ust. 1 i 2 w naszej ocenie powinny być znacznie wyższe: **30 m³ dla odpadów o temperaturze zapłonu do 60°C oraz 50 m³ dla pozostałych odpadów**. Kontenery chemiczne, przeznaczone do magazynowania łatwopalnych odpadów mają najczęściej pojemność od 6 do 48 miejsc paletowych, tak więc ujmując propozycję zmian możliwe będzie racjonalne zagospodarowanie rozwiązań technicznych dostępnych na rynku. Zwracamy przy tym uwagę, że dla cieczy łatwopalnych, które nie są odpadami (stwarzają więc takie same zagrożenia) nie ma ograniczeń w zakresie ilości magazynowych. W ust. 3: proponujemy wykreślić wyraz "powinna" i pozostawienie zapisu o treści:

"Odległość pomiędzy sekcjami magazynowymi z ciekłymi odpadami palnymi nie może być mniejsza niż 5 m."

- Zapisy §15 ust. 3 zabraniają magazynowania łatwopalnych cieczy w opakowaniach niemetalowych. Proponujemy zmianę zapisów tak aby niedopuszczalne było magazynowanie łatwopalnych cieczy w opakowaniach do tego nieprzystosowanych oraz nieodpornych na działanie znajdujących się w nich cieczy. Obecnie wiele łatwopalnych odpadów magazynowanych jest w kontenerach IBC wykonanych z tworzyw sztucznych. Wprowadzenie wymagań prawnych zdefiniowanych w projekcie rozporządzenia znacząco utrudni logistykę odpadową. Przepisy RID i ADR dopuszczają transport łatwopalnych cieczy w opakowaniach z tworzyw sztucznych. Obowiązujące w Polsce

Prawo nie wprowadza żadnych ograniczeń w przechowywaniu łatwopalnych substancji w opakowaniach wykonanych z tworzywa sztucznego.

- W §16 ust. 1 pkt 2 proponujemy zapis: "15 m - od budynków innych niż określone w pkt 1", a więc zastąpienie obiektów budowlanych słowem „budynków”, ponieważ obiekt budowlany został zdefiniowany w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane i użyte w projekcie sformułowanie "obiektów budowlanych" uniemożliwia m.in. doprowadzenie do miejsca magazynowania drogi lub rurociągu doprowadzającego ciekły odpad.
- §18, 27, 30 ust. 3: proponujemy, aby w rozporządzeniu zostały określone wymagania dotyczące środków zabezpieczenia przeciwpożarowego dla zbiorników ciekłych odpadów palnych, miejsc przechowywania odpadów palnych, które mogą ulegać samonagrzewaniu oraz sposobu doprowadzenia drogi pożarowej. Uznaniowość wymagań utrudnia proces planowania lokalizacji miejsc składowania odpadów i naraża inwestorów na stawianie wymagań nieadekwatnych do zagrożenia.
- W §19 ust. 1 określono, iż miejsce magazynowania ciekłych odpadów palnych oraz miejsce w budynku, w którym przechowuje się ciekłe odpady palne powinny pomieścić całą objętość przechowywanych odpadów. W naszej ocenie jest to wystarczające, a podane w ust. 2 minimalne wysokości niecek i wanien wychwytyjących są właściwe w przypadku małych ilości ciekłych odpadów. W przypadku magazynowania większych ilości odpadów wysokości są przewymiarowane. Zwracamy przy tym uwagę na problemy związane z transportem i logistyką odpadów znajdujących się na tacach lub w nieckach o wysokości 0,45 m.
- W §21 ust. 1 mówiącym o zaalarmowaniu Państwowej Straży Pożarnej należy dopisać: „lub własnej - będącej w strukturze organizacyjnej - jednostki ochrony przeciwpożarowej” (zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej, Art. 15 punkt 2,3 i 8). W projekcie pomija się Zakładowe Straże Pożarne (ZSP), stąd pragniemy zauważyć, że nie ma uzasadnienia dla chociażby przeprowadzania ćwiczeń przez Państwową Straż Pożarną (PSP) jeżeli obiekt znajduje się pod ochroną ZSP. Istnieje również ryzyko, że wyposażenie strefy pożarowej z odpadami stałymi w system sygnalizacji pożarowej (SSP) będzie wywoływało, ze względu na zanieczyszczenia, fałszywe alarmy. Proponujemy aby zakłady posiadające na swoim terenie ZSP lub mające zawarte umowy na zapewnienie gotowości bojowej z podmiotami będącymi jednostkami ochrony przeciwpożarowej miały możliwość podłączania SSP do własnego Stanowiska Kierowania. W naszej ocenie zasadne jest aby sygnały były przesyłane do jednostki ochrony przeciwpożarowej, która jest w stanie dotrzeć na miejsce zdarzenia i podjąć czynności ratowniczo-gaśnicze najszybciej jak to możliwe.

- Odnosząc się do §22 należy nadmienić, iż wyznaczenie miejsca magazynowania odpadów wewnątrz budynku produkcyjnego o powierzchni powyżej 500 m², o dużym obciążeniu ogniowym spowoduje konieczność wyposażenia całego budynku w samoczynne urządzenia gaśnicze. Obowiązujące przepisy nie stawiają tak restrykcyjnych wymagań nawet dla wielkopowierzchniowych obiektów, przeznaczonych do magazynowania łatwopalnej chemii. Proponujemy zatem aby samoczynne urządzenia gaśnicze wymagane były jedynie dla sekcji, w której magazynowane są odpady, a nie dla całej strefy pożarowej.
- W §25 należy dodać: „*nie dotyczy zakładów posiadających własną - będącą w strukturze organizacyjnej - jednostkę ochrony przeciwpożarowej*” (zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej - Art. 15 punkt 2,3 i 8)
- §26 ust. 1 powinien dotyczyć tylko odrębnych stref pożarowych. Jeśli odpady składowane są w tej samej strefie pożarowej co np. budynek produkcyjny to instrukcja bezpieczeństwa pożarowego tego budynku obejmuje również skład odpadów. Zgodnie z obecnymi zapisami będzie konieczność opracowania odrębnych instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla jednej strefy pożarowej co jest sprzeczne z obecnie stosowaną praktyką. Czy dopuszczalne jest przeprowadzenie ćwiczeń opisanych w § 26 ust. 1 pkt 2 przez Zakładową Straż Pożarną? Pragniemy zaznaczyć, iż zapis tego punktu jest bardziej restrykcyjny, niż w wypadku zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.
- W §26 ust. 2 należy dopisać: „*nie dotyczy zakładów ZZR i ZDR*”. W tych zakładach dostatecznie często przeprowadzane są ćwiczenia. W przypadku innych podmiotów zapis jest niemożliwy do zrealizowania. Nie jest jasne kto ma podlegać ćwiczeniom, jakich aspektów ma ono dotyczyć, kto i w jaki sposób powinien przygotować plan ćwiczeń?
- Zgodnie z §30 ust. 2 do budynku ze strefą pożarową z odpadami nie stosuje się przepisów §12 ust. 6 i 7 rozporządzenia ws. przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, skąd zatem należy czerpać wiedzę nt. parametrów jakie powinny spełniać drogi pożarowe (§30 ust. 3 pkt 4)?

Należy również podkreślić, iż dostosowanie do wymagań rozporządzenia, którego wejście w życie planowane jest na dzień 22.08.2019 r. wymaga czasu przekraczającego terminy określone w §31 i 32. Działania dostosowawcze wymagają podjęcia wielu kosztownych inwestycji, zwłaszcza na terenach dużych firm, które prowadzą działalność od wielu lat, a miejsca magazynowania odpadów są liczne i obejmują dużą masę i wiele rodzajów odpadów. Dostosowanie do wymagań rozporządzenia

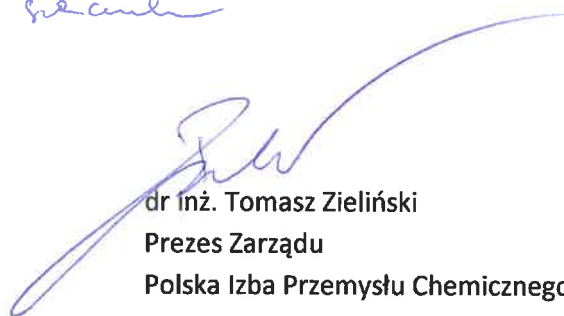
może oznaczać konieczność całkowitej zmiany sposobu i miejsc magazynowania odpadów. Konieczność zaprojektowania całego układu spełniającego wymagania, wyłonienia potencjalnych wykonawców, wykonania i odbioru niezbędnych inwestycji, wymaga zatem czasu przekraczającego terminy określone w ww. punktach.

Wymaganie stosowania najpóźniej od dnia 22.09.2019r. (czyli w ciągu miesiąca od wejścia w życie rozporządzenia) instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w obiektach budowlanych lub ich częściach oraz innych miejscach przeznaczonych do zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów jest dużym wyzwaniem dla służb bhp i ppoż. w przypadku dużej ilości miejsc magazynowania odpadów palnych. Opracowanie jej i wdrożenie w zaproponowanym okresie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie rozporządzenia jest trudne do spełnienia. Proponujemy wydłużenie tego okresu do co najmniej 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Ponadto rozporządzenie nie uwzględnia odległości od granicy działek, na których usytuowane są ZZR i ZDR (zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku) dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność związaną z magazynowaniem, składowaniem oraz przeróbką odpadów.

W związku z powyższym, w imieniu podmiotów członkowskich Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego zwracamy się z uprzejmą prośbą o rozpatrzenie i uwzględnienie przedstawionych wątpliwości i uwag w ramach dalszych etapów procesu legislacyjnego. Jednocześnie deklarujemy gotowość do aktywnego uczestnictwa w całym procesie konsultacyjnym.

2 wypracowani sędziów

dr inż. Tomasz Zieliński
Prezes Zarządu
Polska Izba Przemysłu Chemicznego